Adran Gwaith a Phensiynau

Lwfans Gweini i bobl oedran Pensiwn y Wladwriaeth neu drosodd

Ffyrdd eraill o gyfathrebu â ni

Os oes angen braille, Iaith Arwyddion Prydain, dolen glyw, cyfieithiadau, print bras, Hawdd i'w Ddarllen, sain neu rywbeth arall arnoch, cysylltwch â ni ar **0800 731 0122**.

Os ydych yn defnyddio Relay UK, deialwch 18001 ac yna ein rhif ffôn.

Ynglŷn â llenwi'r ffurflen hon

Cyn i chi lenwi'r ffurflen hon, darllenwch dudalen 3 o'r llyfryn nodiadau a ddaeth gyda'r ffurflen hon.

Sut i lenwi'r ffurflen gais

Defnyddiwch inc du i lenwi'r ffurflen. Peidiwch â phoeni os nad ydych chi'n siŵr sut i sillafu rhywbeth neu os ydych chi'n gwneud camgymeriad. Os ydych chi am gywiro camgymeriad, croeswch ef allan gyda beiro – peidiwch â defnyddio hylif cywiro.

Rheolau arbennig

Mae gennym reolau arbennig i bobl sy'n agosáu at ddiwedd oes ac nad oes disgwyl iddynt fyw am fwy na 12 mis arall.

I gael gwybod mwy am reolau arbennig, darllenwch **dudalen 7** o'r llyfryn gwybodaeth.

01 **A ydych yn gwneud cais o dan y rheolau arbennig?**

☐ Na — **Ewch i gwestiwn 2**

☐ Ydw — Nid oes angen i chi ateb y cwestiynau gofal sef **cwestiynau 21 i 46**.

Er mwyn ein helpu i ddelio â'r cais cyn gynted â phosibl, mae'n bwysig eich bod yn anfon ffurflen SR1 atom. Gallwch gael y ffurflen gan eich meddyg neu arbenigwr. Ni fydd yn rhaid i chi dalu amdano. Gall eich meddyg neu arbenigwr ei anfon atom ar eich rhan.

Os nad ydych wedi cael eich ffurflen SR1 erbyn i chi lenwi'r ffurflen gais, anfonwch y ffurflen gais beth bynnag. Os ydych yn aros efallai y bydd eich taliad yn cael ei oedi. Anfonwch y ffurflen SR1 cyn gynted ag y gallwch neu gofynnwch i'ch meddyg neu arbenigwr ei hanfon atom ar eich rhan.

Chi

Rhowch eich manylion personol i ni. **Os ydych yn llenwi'r ffurflen hon ar ran rhywun arall, dywedwch wrthym amdanynt hwy, nid chi**.

02 Cyfenw neu enw teuluol

Enw cyntaf

Pob enw arall yn llawn

Teitl
Er enghraifft, Mr, Mrs, Miss, Ms.

03 Rhif Yswiriant Gwladol

04 Dyddiad Geni
DD/MM/BBBB

05 Rhyw

- ☐ Benyw
- ☐ Gwryw

06 Cyfeiriad llawn y lle rydych yn byw yn barhaol

Cod post

07 Eich manylion cyswllt

Rhif ffôn symudol os oes gennych un

Rhif ffôn yn ystod y dydd, os yn wahanol. Os gwelwch yn dda yn cynnwys cod deialu

08 Beth yw'ch cenedligrwydd?

Os ydych yn wladolyn Y Swistir neu unrhyw wlad arall yr AEE, a oeddech yn byw yn y Deyrnas Unedig (DU) cyn 1 Ionawr 2021?

Ewch i **dudalen 8** o'r nodiadau am restr o wledydd yr AEE.

- ☐ Na
- ☐ Oeddwn
- ☐ Ddim yn gwybod

09 A ydych yn byw ym Mhrydain Fawr fel arfer?

Prydain Fawr yw Cymru, Lloegr, a'r Alban. Am fwy o wybodaeth, darllenwch **dudalen 8** y nodiadau.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 10**

☐ Ydw

Os ydych yn byw yng Nghymru a hoffech i ni gysylltu â chi yn Gymraeg yn y dyfodol, ticiwch y blwch hwn.

☐

10 A ydych wedi bod dramor am fwy na 4 wythnos y tro yn ystod y 3 blynedd diwethaf?

Mae tramor yn golygu y tu allan i Brydain Fawr.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 11**

☐ Ydw

O

I

Dywedwch wrthym i ble yr aethoch

Dywedwch wrthym pam yr aethoch

Os ydych wedi bod dramor fwy nag unwaith yn y 3 blynedd diwethaf, dywedwch wrthym i ble yr aethoch a pham yr aethoch yng **nghwestiwn 61 Gwybodaeth ychwanegol**.

11 Cael budd-daliadau eraill gan wladwriaeth yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd neu'r Swistir

A ydych chi, eich gwraig, eich gŵr, neu'ch partner sifil, yn cael unrhyw bensiynau neu fudd-daliadau gan wladwriaeth yn yr AEE neu'r Swistir?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 12**

☐ Ydw

Byddwn yn cysylltu â chi am hyn.

☐ Ddim yn gwybod

Byddwn yn cysylltu â chi am hyn.

12 Gweithio neu dalu yswiriant mewn gwladwriaeth yn yr AEE neu'r Swistir

A ydych chi, eich gwraig, eich gŵr, neu'ch partner sifil yn gweithio mewn neu'n talu yswiriant i wladwriaeth yn yr AEE neu'r Swistir? Mae yswiriant yn golygu yn gysylltiedig â gwaith, fel Yswiriant Gwladol y DU.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 13**

☐ Ydw

Byddwn yn cysylltu â chi am hyn.

☐ Ddim yn gwybod

Byddwn yn cysylltu â chi am hyn.

13 Ydych chi wedi symud o'r Alban i fyw yng Nghymru neu Loegr?

☐ Na **Ewch i Llofnodi'r ffurflen ar ran rhywun arall**

☐ Ydw

Pa ddyddiad wnaethoch symud i fyw yng Nghymru neu Loegr?

14 Ydych chi'n cael neu ydych chi wedi gwneud cais am Daliad Anabledd Oedran Pensiwn?

☐ Na

☐ Do

Llofnodi'r ffurflen ar ran rhywun arall

Gallwch lenwi'r ffurflen ar ran rhywun arall, ond bydd rhaid iddynt lofnodi eu hunain oni bai:

- eich bod eisoes wedi'ch penodi'n gyfreithiol i dderbyn ac ymdrin â'u budd-daliadau. Hynny yw, os ydych yn benodai budd-dal, yn ddirprwy neu'n ddaliwr Atwrneiaeth ar gyfer Eiddo a Chyllid (nid yw hyn yn cynnwys Atwrneiaeth ar gyfer Iechyd a lles)
- bod y person rydych yn gwneud cais ar eu rhan naill ai'n rhy sâl neu anabl i wneud cais drostynt eu hunain neu eu bod heb y galluedd meddyliol i reoli eu materion eu hunain. Rydych yn dymuno cael eich penodi i ymdrin â'u budd-daliadau, neu
- rydych yn llenwi'r ffurflen hon yn eu habsenoldeb a/neu heb yn wybod iddynt.

15 **A ydych yn llofnodi ar ran rhywun arall?**

☐ Na **Ewch i gwestiwn 16**

☐ Ydw

Sicrhewch eich bod yn llofnodi **cwestiwn 20** caniatâd a'r datganiad yng **ngwestiwn 64**.

Pam rydych yn llofnodi'r ffurflen ar eu rhan? Dewiswch un o'r canlynol:

☐ Rwy'n gwneud cais drostynt o dan y Rheolau Arbennig i bobl sy'n agosáu at ddiwedd eu hoes. Efallai y byddwch am ddweud wrth y person rydych wedi gwneud cais ar eu rhan eich bod wedi gwneud cais am y budd-dal hwn ar eu rhan. Mae hyn oherwydd y byddwn yn anfon llythyrau am Lwfans Gweini atynt. Nid oes unrhyw sôn am reolau arbennig ar gyfer diwedd oes yn ein hysbysiadau

☐ Rwy'n benodai, a benodwyd gan Adran Gwaith a Phensiynau

☐ Rwy'n dal Atwrneiaeth ar gyfer Eiddo a Chyllid

A oes gennych gyfrif ar-lein?

☐ Na

Anfonwch eich dogfennau Eiddo a Chyllid cofrestredig llawn atom (gwreiddiol neu gopi ardystiedig). Gall achosi oedi os nad anfonir y dogfennau hyn. Byddwn yn anfon y rhain yn ôl atoch.

☐ Oes

Byddwn yn cysylltu â chi am hyn i ofyn am y cod mynediad

☐ Rwy'n ddirprwy

☐ Rwy'n tutor (o dan gyfraith yr Alban)

☐ Rwy'n curator bonis neu'n judicial factor (o dan gyfraith yr Alban)

☐ Rwy'n gorff gweithredol corfforaethol neu'n benodai corfforaethol

Dywedwch enw eich sefydliad wrthym

Er enghraifft, sefydliad a benodwyd i weithredu ar ran y person y mae'r budd-dal ar eu cyfer, fel awdurdod lleol neu gwmni cyfreithwyr.

☐

Oni bai ein bod eisoes wedi gweld yr awdurdod hwn, bydd rhaid i ni ei weld cyn y gallwn brosesu'r cais. Anfonwch eich atwrneiaeth neu'r dogfennau perthnasol atom â'r cais hwn. Gallwch anfon y gwreiddiol neu gopi ardystiedig.

☐ **Rwyf am gael fy mhenodi i weithredu ar eu rhan.**

Ticiwch y blwch hwn os:

- yw'r person rydych yn gwneud cais ar eu rhan naill ai'n rhy sâl neu'n anabl i wneud cais drosto'u hun neu heb y galluedd meddyliol i reoli eu materion eu hun. Rydych yn dymuno cael eich penodi i ymdrin â'u budd-daliadau, neu
- rydych yn y broses o ddod yn gynrychiolydd a benodwyd yn gyfreithiol.

Byddwn yn cysylltu â chi ynglŷn â hyn.

Eich enw llawn

Eich rhif Yswiriant Gwladol

Eich dyddiad geni

DD/MM/BBBB

Eich cyfeiriad llawn

Cod post

Eich rhif ffôn yn ystod y dydd

Eich salwch neu anableddau a'r driniaeth neu'r cymorth a gewch

Mae salwch neu anableddau yn golygu anhawster corfforol, golwg, clyw, neu leferydd neu broblemau iechyd meddwl.

Os oes gennych restr bresgripsiwn brintiedig gyfredol sbâr, anfonwch hi â'r ffurflen hon. Os anfonwch eich rhestr bresgripsiwn nid oes angen i chi ddweud wrthym am eich meddyginiaethau a'ch dos, ond mae angen i ni wybod eich salwch neu anabledd o hyd.

Gallwch ddod o hyd i'r dos ar y label ar eich meddyginiaeth.

Mae triniaethau yn golygu pethau fel ffisiotherapi, therapi lleferydd, therapi galwedigaethol, neu ymweld â chanolfan gofal dydd neu weithiwr iechyd meddwl proffesiynol ar gyfer cwnsela neu driniaethau eraill.

16 **Pa salwch neu anableddau sydd gennych?**

Enw'r salwch neu anabledd Er enghraifft Alzheimers, methiant yr arennau, rhannol ddall	**Ers faint mae gennych y salwch neu'r anabledd?** Er enghraifft, dwy flynedd, blwyddyn, tua deng mlynedd	**Pa feddyginiaethau neu driniaethau (neu'r ddau) a ragnodwyd i chi ar gyfer y salwch neu'r anabledd hwn?** Er enghraifft, Aricept, dialysis, neu ddim byd	**Beth yw'r dos a pha mor aml rydych yn cymryd pob un o'r meddygaeth neu pa mor aml y byddwch yn cael triniaeth?** Er enghraifft, 10 miligram (mg), un dabled y dydd, dwywaith yr wythnos, neu ddim byd

Os oes angen mwy o le arnoch i ddweud wrthym am eich salwch neu anableddau, gallwch barhau yng **nghwestiwn 63 Gwybodaeth Ychwanegol**.

17 Ar wahân i'ch meddyg teulu, yn y 12 mis diwethaf, a ydych wedi gweld unrhyw un am eich salwch neu'ch anableddau?

Er enghraifft, meddyg neu arbenigwr yn yr ysbyty, nyrs ranbarthol neu arbenigol, nyrs seiciatrig gymunedol, therapydd galwedigaethol, seicotherapydd, awdiolegydd neu weithiwr cymdeithasol?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 18**

☐ Ydw

Eu teitl a'u henw

(Mr, Mrs, Miss, Ms, Dr)

Eu galwedigaeth neu faes arbenigol

Cyfeiriad llawn y lle rydych yn eu gweld

Er enghraifft, cyfeiriad y ganolfan iechyd neu'r ysbyty

Cod post

Eu rhif ffôn

Gan gynnwys y cod deialu

Eich rhif cofnod ysbyty

Gallwch gael hwn ar eich llythyr neu gerdyn apwyntiad

Am ba salwch neu anabledd rydych yn mynd i'w gweld?

Pa mor aml rydych yn eu gweld oherwydd eich salwch neu anableddau?

Pryd aethoch i'w gweld oherwydd eich salwch neu anableddau ddiwethaf?

Os ydych wedi gweld mwy nag un gweithiwr proffesiynol, rhowch eu manylion cyswllt, am beth y maent yn eich trin, a phryd aethoch i'w gweld ddiwethaf i ni yng **nghwestiwn 63 Gwybodaeth ychwanegol**.

18 A oes unrhyw un arall yn eich helpu oherwydd eich salwch neu anableddau?

Er enghraifft, gofalwr, gweithiwr cymorth, nyrs, ffrind, cymydog, neu aelod o'r teulu.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 19**

☐ Oes

Eu henw

Eu cyfeiriad llawn

Cod post

Eu rhif ffôn

Gan gynnwys y cod deialu

Pa gymorth a gewch ganddynt?

Eu perthynas â chi

Pa mor aml rydych yn eu gweld?

Os oes mwy nag un person yn eich helpu, rhowch eu henw a sut maent yn eich helpu yng **nghwestiwn 63 Gwybodaeth ychwanegol.**

19 Eich meddyg teulu

Mae'r meddyg teulu yn rhoi manylion ffeithiau meddygol yn unig, nid yw'n penderfynu a allwch gael Lwfans Gweini.

Eu henw

Os nad ydych yn gwybod enw eich meddyg teulu, rhowch enw'r feddygfa neu'r ganolfan iechyd.

Eu cyfeiriad llawn

Cod post

Eu rhif ffôn

Gan gynnwys y cod deialu.

Pryd aethoch i'w gweld oherwydd eich salwch neu anableddau ddiwethaf?

Caniatâd

20 A ydych yn cytuno i DWP gysylltu â'r bobl neu'r sefydliadau a ddisgrifir?

Am fwy o wybodaeth darllenwch **dudalen 9** o'r **nodiadau**.

Efallai y byddwn am gysylltu â'ch meddyg teulu, neu'r bobl neu'r sefydliadau sy'n ymwneud â chi, i gael gwybodaeth am eich cais. Gall hyn gynnwys gwybodaeth feddygol. Nid oes rhaid i chi gytuno i ni gysylltu â'r bobl neu'r sefydliadau hyn, ond os nad ydych yn cytuno, efallai na fyddwn yn gallu sicrhau eich bod yn gymwys ar gyfer y budd-dal rydych yn gwneud cais amdano.

Gallwn ni, neu unrhyw weithiwr gofal iechyd proffesiynol sy'n gweithio i sefydliad a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol, ofyn i unrhyw berson neu sefydliad roi unrhyw wybodaeth iddynt hwy neu i ni, gan gynnwys gwybodaeth feddygol, y mae angen i ni ddelio â:

- y cais hwn am fudd-dal, neu
- unrhyw apêl neu gais arall i ailystyried penderfyniad am y cais hwn.

Ticiwch un o'r opsiynau caniatâd a llofnodi a dyddio.

☐ Na

☐ Ydw

Llofnod

Dyddiad

Gwnewch yn siŵr eich bod hefyd yn llofnodi ac yn dyddio'r datganiad yng **nghwestiwn 64**.

Os ydych yn gwneud cais o dan y rheolau arbennig, ewch i **gwestiwn 47**. Nid oes rhaid i chi ateb mwy o gwestiynau tan hynny.

21 **A oes gennych unrhyw adroddiadau am eich salwch neu'ch anableddau?**

Gallent fod gan rywun sy'n eich trin, er enghraifft, therapydd galwedigaethol, meddyg yn yr ysbyty, neu gynghorydd. Gall fod yn adroddiad asesiad, cynllun gofal, neu rywbeth tebyg.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 22**

☐ Oes

Anfonwch gopi atom os oes gennych un. Peidiwch â phoeni os nad oes gennych unrhyw adroddiadau. Anfonwch eich ffurflen gais yn unig.

22 **A ydych ar restr aros am lawdriniaeth?**

☐ Na **Ewch i gwestiwn 23**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym am hyn.

Y dyddiad y'ch rhoddwyd ar y rhestr aros Er enghraifft, 13/04/2020	**Pa lawdriniaeth y byddwch yn ei chael?** Er enghraifft, llawdriniaeth ar fy nghlun dde	**Pryd bwriedir y llawdriniaeth, os ydych yn gwybod hynny?** Er enghraifft, 01/12/2021

23 **A ydych wedi cael unrhyw brofion am eich salwch neu'ch anableddau?**

Er enghraifft, briglif, ymarfer melin draed, prawf clywed, neu brawf golwg, neu rywbeth arall.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 24**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym am hyn.

Dyddiad a math o brawf Er enghraifft, 01/12/2014 prawf melin draed	**Canlyniadau** Er enghraifft, pedair munud (cam 2)

24 **Pa fath o lety rydych yn byw ynddo?**

Er enghraifft, efallai eich bod yn byw mewn tŷ, byngalo, fflat, tai â chymorth, cartref gofal preswyl, cartref nyrsio, neu rywle arall.

[ ]

25 **Ble mae'r toiled yn eich cartref?**

- ☐ I fyny'r grisiau
- ☐ Lawr grisiau
- ☐ Arall

Dywedwch ble wrthym.

[ ]

26 **Ble rydych yn cysgu yn eich cartref?**

- ☐ I fyny'r grisiau
- ☐ Lawr grisiau
- ☐ Arall

Dywedwch ble wrthym.

[ ]

27 **Pa gymhorthion neu addasiadau rydych yn eu defnyddio?**

Rhowch dic yn yr ail flwch yn erbyn y rhai a ragnodwyd gan weithiwr gofal iechyd proffesiynol, er enghraifft, therapydd galwedigaethol.

Os ydych yn cael anhawster wrth ddefnyddio unrhyw gymhorthion neu addasiadau neu os oes angen cymorth person arall i'w defnyddio, dywedwch wrthym.

Am fwy o wybodaeth, darllenwch **dudalen 9** o'r nodiadau.

Cymhorthion ac addasiadau Er enghraifft, chwyddwydr, lifft grisiau	✓	**Sut mae hyn yn eich helpu?** Er enghraifft, mae'n fy helpu i weld testun yn y papur newydd, rwy'n gallu fynd i fyny ac i lawr y grisiau	**Pa anawsterau a gewch wrth ddefnyddio'r cymorth neu'r addasiad hwn?** Er enghraifft, dim byd, mae angen help arnaf i fynd i'r gadair a chodi ohoni

Os oes angen mwy o le i ddweud wrthym am eich cymhorthion neu addasiadau, gallwch barhau yng **nghwestiwn 63 Gwybodaeth ychwanegol**.

Anghenion gofal

Pan ddechreuodd eich anghenion gofal

Fel arfer, gallwch gael Lwfans Gweini dim ond os bu gennych anhawster neu fod angen help arnoch am 6 mis.

28 **Dywedwch wrthym y dyddiad gwnaethoch ddechrau angen yr help rydych wedi dweud wrthym amdano yn y ffurflen gais hon.**

Os na allwch gofio'r union ddyddiad, dywedwch wrthym yn fras pryd roedd hynny.

☐

Eich anghenion gofal yn ystod y dydd

Mae yn ystod y dydd yn cynnwys nosweithiau. Ymdrinnir ag anghenion gofal yn ystod y nos yn ddiweddarach.

Mae anghenion gofal yn golygu help neu oruchwyliaeth, oherwydd salwch neu anabledd, â:

- tasgau bob dydd fel mynd i mewn ac allan o'r gwely, gwisgo, ymolchi
- cymryd rhan mewn rhai hobïau, diddordebau, gweithgareddau cymdeithasol neu grefyddol, neu
- cyfathrebu.

Mae help yn golygu help corfforol, arweiniad neu anogaeth gan rywun arall er mwyn i chi allu gwneud y dasg.

Defnyddiwch y blychau ticio i ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch fel arfer. Mae fel arfer yn golygu y rhan fwyaf o'r amser.

Mae'n bwysig eich bod yn dweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch, p'un a ydych yn cael yr help ai peidio.

I gael rhagor o wybodaeth am ofal a goruchwyliaeth gwelwch dudalen 5 y nodiadau.

Help â'ch anghenion gofal yn ystod y dydd

29 **A ydych yn cael anawsterau neu a oes angen help arnoch fel arfer i godi o'r gwely yn y bore neu i fynd i'r gwely gyda'r nos?**

☐ Na **Ewch i gwestiwn 30**

☐ Ydw

Ticiwch y blychau sy'n berthnasol i chi.

Rwy'n cael anhawster:

☐ wrth fynd i'r gwely

☐ wrth godi o'r gwely

Mae angen help arnaf:

☐ wrth fynd i'r gwely

☐ wrth godi o'r gwely

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen arnaf:

☐ anogaeth wrth godi o'r gwely yn y bore

☐ anogaeth wrth fynd i'r gwely gyda'r nos

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch wrth godi o'r gwely neu wrth fynd iddo?

Er enghraifft, efallai byddwch yn mynd yn ôl i'r gwely yn ystod y dydd neu rydych yn aros yn y gwely drwy'r dydd.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 30**

☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

30 **A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch â'ch anghenion toiled?**

Mae hyn yn golygu pethau fel cyrraedd y toiled, defnyddio'r toiled, comôd, padell gwely, neu botel. Mae hefyd yn golygu defnyddio neu newid cymhorthion anymataliaeth, cathetr neu lanhau eich hun.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 31**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym ba gymorth sydd ei angen arnoch a pha mor aml mae angen y cymorth hwn arnoch.

Er enghraifft, os oes angen help anoch i gyrraedd a defnyddio'r toiled bedair gwaith y diwrnod, byddech yn llenwi'r blychau fel y dangosir isod.

Rwy'n cael anhawster â'm hanghenion toiled:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

Rwy'n cael anhawster â'm hanghenion toiled:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

Rwy'n cael anhawster â'm hanghenion anymataliaeth:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

Mae angen help arnaf â'm hanghenion toiled:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

Mae angen help arnaf â'm hanghenion anymataliaeth:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth â'm hanghenion toiled:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth â'm hanghenion anymataliaeth:

Pa mor aml bob diwrnod?

☐

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch â'ch anghenion toiled?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 31**

☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

☐

31 **A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch ag ymolchi, cael bath, cael cawod, neu ofalu am eich ymddangosiad?**

Mae hyn yn golygu pethau fel mynd i'r bath neu'r gawod, neu ddod allan ohonynt, gwirio'ch ymddangosiad, neu ofalu am eich hylendid personol. Mae hylendid personol yn cynnwys pethau fel glanhau'ch dannedd, golchi'ch gwallt, eillio, neu rywbeth felly.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 32**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym ba gymorth sydd ei angen arnoch a pha mor aml mae angen y gymorth arnoch.

Rwy'n cael anhawster wrth ofalu am fy ymddangosiad:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster wrth fynd i'r bath a chodi ohono:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster wrth ymolchi a sychu fy hun neu ofalu am fy hylendid personol:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster wrth ddefnyddio cawod:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i ofalu am fy ymddangosiad:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i fynd i'r bath a chodi ohono:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i ymolchi a sychu fy hun neu ofalu am fy hylendid personol:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i ddefnyddio cawod:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth i ofalu am fy ymddangosiad:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth neu atgoffâd arnaf am ymolchi, cael bath neu gawod, sychu, neu ofalu am fy hylendid personol:

Pa mor aml bob diwrnod?

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch i ymolchi, cael bath neu gawod, neu ofalu am eich ymddangosiad neu'ch hylendid personol?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 32**

☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

32 **A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch â gwisgo neu ddadwisgo?**

☐ Na **Ewch i gwestiwn 33**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym ba gymorth sydd ei angen arnoch a pha mor aml mae angen y cymorth arnoch.

Rwy'n cael anhawster wrth wisgo neu gau dillad neu esgidiau:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster wrth dynnu dillad neu esgidiau:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster wrth ddewis dillad addas:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i wisgo neu gau dillad neu esgidiau:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i dynnu dillad neu esgidiau:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i ddewis dillad addas:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth i wisgo neu ddadwisgo:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen atgoffâd i newid fy nillad:

Pa mor aml bob diwrnod?

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch i wisgo neu ddadwisgo?

Er enghraifft, efallai y byddwch yn fyr eich anadl, yn cael poen, neu gall gymryd amser hir.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 33**

☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

33 **A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch â symud o gwmpas o dan do?**

Mae o dan do yn golygu unrhyw le y tu mewn, nid dim ond lle rydych yn byw.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 34**

☐ Ydw

Ticiwch y blychau sy'n berthnasol i chi.

Rwy'n cael anhawster wrth:

☐ gerdded o gwmpas o dan do

☐ fynd i fyny neu i lawr y grisiau

☐ eistedd neu godi o gadair

☐ symud i gadair olwyn ac allan ohoni

Mae angen help arnaf i:

- ☐ gerdded o gwmpas o dan do
- ☐ fynd i fyny neu i lawr y grisiau
- ☐ eistedd neu godi o gadair
- ☐ symud i gadair olwyn ac allan ohoni

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen:

- ☐ anogaeth neu atgoffâd i symud o gwmpas o dan do

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch i symud o gwmpas o dan do?

Er enghraifft, efallai y byddwch yn dal gafael ar ddodrefn i fynd o gwmpas neu fe all gymryd amser hir i chi.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 34**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

34 A ydych yn cwympo neu'n baglu oherwydd eich salwch neu anableddau?

Er enghraifft, efallai byddwch yn cwympo neu'n baglu gan fod gennych gyhyrau gwan, cymalau anystwyth, neu fod eich pen-glin yn rhoi, neu efallai bod gennych broblemau â'ch golwg, neu gallech lewygu, teimlo'n benysgafn, neu gael ffit.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 35**
- ☐ Cwympo
- ☐ Baglu

Beth sy'n digwydd pan fyddwch yn cwympo neu'n baglu?

Dywedwch wrthym pam byddwch yn cwympo neu'n baglu ac os byddwch yn anafu'ch hun.

A ydych wedi cael eich cyfeirio at Glinig Cwympiadau?

- ☐ Na
- ☐ Ydw

A oes angen help arnoch i godi ar ôl cwympo?

Dywedwch wrthym os cewch anhawster ar ôl cwympo a'r help sydd ei angen arnoch gan rywun arall.

- ☐ Na
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

Pryd gwnaethoch gwympo ddiwethaf?

Os nad ydych yn gwybod yr union ddyddiad, dywedwch wrthym yn fras pryd yr oedd.

Pryd gwnaethoch faglu ddiwethaf?

Os nad ydych yn gwybod yr union ddyddiad, dywedwch wrthym yn fras pryd yr oedd.

Pa mor aml byddwch yn cwympo?

Dywedwch wrthym yn fras sawl gwaith rydych wedi cwympo yn y mis diwethaf.

[ ]

Dywedwch wrthym yn fras sawl gwaith rydych wedi cwympo yn y flwyddyn ddiwethaf.

[ ]

Pa mor aml byddwch yn baglu?

Dywedwch wrthym yn fras sawl gwaith rydych wedi baglu yn y mis diwethaf.

[ ]

Dywedwch wrthym yn fras sawl gwaith rydych wedi baglu yn y flwyddyn ddiwethaf.

[ ]

35 A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch â thorri bwyd, bwyta, neu yfed?

Mae hyn yn golygu pethau fel cael bwyd neu ddiod i'ch ceg neu adnabod bwydydd ar eich plât.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 36**
- ☐ Ydw

Rwy'n cael anhawster wrth fwyta neu yfed:

Pa mor aml bob diwrnod?

[ ]

Rwy'n cael anhawster wrth dorri bwyd ar fy mhlât:

Pa mor aml bob diwrnod?

[ ]

Mae angen help arnaf i fwyta neu yfed:

Pa mor aml bob diwrnod?

[ ]

Mae angen help arnaf i dorri bwyd ar fy mhlât:

Pa mor aml bob diwrnod?

[ ]

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth neu atgoffâd i fwyta neu yfed:

Pa mor aml bob diwrnod?

[ ]

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch i dorri bwyd, bwyta, neu yfed?

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 36**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

[ ]

36 A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch â chymryd eich meddyginiaeth neu â'ch triniaeth feddygol?

Mae hyn yn golygu pethau fel pigiadau, mewnanadlydd, diferion llygaid, ffisiotherapi, therapi ocsigen, therapi lleferydd, triniaeth fonitro, ymdopi â sgîl-effeithiau, a chymorth gan wasanaethau iechyd meddwl. Mae'n cynnwys trin meddyginiaeth a deall pa feddyginiaethau i'w cymryd, faint i'w cymryd a phryd i'w cymryd.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 37**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym ba gymorth sydd ei angen arnoch a pha mor aml mae angen y gymorth arnoch.

Rwy'n cael anhawster wrth gymryd fy meddyginiaeth:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster â'm triniaeth neu therapi:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf i gymryd fy meddyginiaeth:

Pa mor aml bob diwrnod?

Mae angen help arnaf â'm triniaeth neu therapi:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth neu atgoffâd i gymryd fy meddyginiaeth:

Pa mor aml bob diwrnod?

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth neu atgoffâd â'm triniaeth neu therapi:

Pa mor aml bob diwrnod?

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch i gymryd eich meddyginiaeth neu â'ch triniaeth feddygol?

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 37**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

37 A oes angen help gan berson arall arnoch fel arfer i gyfathrebu â phobl eraill?

Er enghraifft, efallai bod gennych chi broblem iechyd meddwl, anabledd dysgu, anhawster â'ch golwg, eich clyw neu'ch lleferydd a bod angen help arnoch i gyfathrebu. Atebwch fel petaech yn defnyddio'ch cymhorthion arferol, fel sbectol neu declyn clyw.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 38**
- ☐ Oes

Ticiwch y blychau sy'n berthnasol i chi.

Rwy'n cael anhawster wrth:

- ☐ ddeall pobl nad wyf yn eu hadnabod yn dda
- ☐ gael fy neall gan bobl nad ydynt yn fy adnabod yn dda
- ☐ ganolbwyntio neu gofio pethau
- ☐ ateb neu ddefnyddio'r ffôn
- ☐ ddarllen llythyrau, llenwi ffurflenni, ateb post
- ☐ gofyn am help pan fydd ei angen arnaf

Mae angen help arnaf i:

- ☐ ddeall pobl nad wyf yn eu hadnabod yn dda
- ☐ gael fy neall gan bobl nad ydynt yn fy adnabod yn dda
- ☐ ganolbwyntio neu gofio pethau
- ☐ ateb neu ddefnyddio'r ffôn
- ☐ ddarllen llythyrau, llenwi ffurflenni, ateb post
- ☐ gofyn am help pan fydd ei angen arnaf

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch i gyfathrebu â phobl eraill?

Er enghraifft, rydych yn defnyddio Iaith Arwyddion Prydain (BSL).

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 38**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

38 **Sawl diwrnod bob wythnos rydych yn cael anhawster neu fod angen help arnoch â'r anghenion gofal rydych wedi dweud wrthym amdanynt yng nghwestiynau 28 i 37?**

39 **A oes angen help gan berson arall arnoch fel arfer i gymryd rhan weithgar mewn hobïau, diddordebau, gweithgareddau cymdeithasol neu grefyddol?**

Mae angen y wybodaeth hon arnom oherwydd gallwn ystyried y cymorth sydd ei angen arnoch neu a fyddai ei angen arnoch i gymryd rhan yn y gweithgareddau hyn, yn ogystal â'r help arall sydd ei angen arnoch yn ystod y dydd.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 40**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am y gweithgareddau a'r help sydd ei angen arnoch gan berson arall **gartref**.

Beth rydych yn ei wneud neu beth hoffech ei wneud? Enghraifft, gwrando ar gerddoriaeth	**Pa help sydd ei angen arnoch neu a fyddai ei angen arnoch gan berson arall i wneud hyn?**	**Pa mor aml rydych yn ei wneud neu yr hoffech ei wneud?** Er enghraifft, pedair neu bum gwaith yr wythnos

Dywedwch wrthym am y gweithgareddau a'r help sydd ei angen arnoch gan berson arall **pan fyddwch yn mynd allan**.

Beth rydych yn ei wneud neu beth hoffech ei wneud? Er enghraifft, nofio	**Pa help sydd ei angen arnoch neu a fyddai ei angen arnoch gan berson arall i wneud hyn?** Er enghraifft, pan fyddaf yn mynd i'r pwll nofio mae angen help arnaf i newid, sychu fy hun a mynd i'r pwll a dod allan ohono	**Pa mor aml rydych yn ei wneud neu yr hoffech ei wneud?** Er enghraifft, tair gwaith yr wythnos am hanner awr bob tro

Os oes angen mwy o le arnoch i ddweud wrthym am eich hobïau, diddordebau, gweithgareddau cymdeithasol neu grefyddol, gallwch barhau yng **nghwestiwn 63 Gwybodaeth ychwanegol**.

40 **A oes angen rhywun i gadw golwg arnoch fel arfer?**

Er enghraifft, efallai fod gennych broblem iechyd meddwl, anabledd dysgu, anhawster â'ch golwg, eich clyw, neu eich lleferydd ac mae angen eich goruchwylio.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 42**
- ☐ Oes

Ticiwch y blychau sy'n berthnasol i chi.

Dywedwch wrthym pam mae angen eich goruchwylio.

- ☐ Er mwyn atal niwed i mi fy hun neu i eraill
- ☐ Nid wyf yn ymwybodol o beryglon cyffredin
- ☐ Mae risg y byddaf yn fy esgeuluso fy hun
- ☐ Mae risg y byddaf yn fy niweidio fy hun
- ☐ Gallaf grwydro
- ☐ Er mwyn fy annog i beidio ag ymddwyn yn wrthgymdeithasol neu'n ymosodol
- ☐ Gallaf gael ffitiau, cyfnodau o deimlo'n benysgafn, neu lewygu
- ☐ Gallaf ddrysu
- ☐ Gallaf glywed lleisiau neu gael syniadau sy'n amharu ar fy ffordd o feddwl

Pa mor hir ar y tro y gellir eich gadael yn ddiogel?

☐

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr oruchwyliaeth sydd ei angen arnoch gan berson arall?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 41**

☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

41 **Sawl diwrnod yr wythnos y mae angen arnoch gael rhywun i gadw golwg arnoch?**

Help â'ch anghenion gofal yn ystod y nos

Mae nos yn golygu pan fydd y cartref wedi cau ar ddiwedd y dydd.

42 **A ydych fel arfer yn cael anhawster neu a oes angen help arnoch yn ystod y nos?**

Mae hyn yn golygu pethau fel eich gwneud eich hun yn gysurus, mynd i'ch priod le i gysgu, eich rhoi i bwyso yn ôl neu roi eich dillad gwely yn ôl ar y gwely os byddant yn cwympo oddi arno, cyrraedd y toiled, defnyddio'r toiled, defnyddio comôd, padell gwely neu botel, cyrraedd a chymryd eich tabledi neu feddyginiaethau a ragnodir, a chael unrhyw driniaeth neu therapi.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 44**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym ba help sydd ei angen arnoch, pa mor aml, a pha mor hir y mae angen y cymorth arnoch bob tro.

Rwy'n cael anhawster neu fod angen help arnaf wrth droi neu newid safle yn y gwely:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

Rwy'n cael anhawster neu fod angen help arnaf wrth gysgu'n gysurus:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

Rwy'n cael anhawster neu fod angen help arnaf â'm hanghenion toiled:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

Rwy'n cael anhawster neu fod angen help arnaf â'm hanghenion anymataliaeth:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

☐

Rwy'n cael anhawster neu fod angen help arnaf wrth gymryd fy meddyginiaeth:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

☐

Rwy'n cael anhawster neu fod angen help arnaf â thriniaeth neu therapi:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

☐

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth neu atgoffâd â'm hanghenion toiled neu anymataliaeth:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

☐

Rwy'n cael anhawster canolbwyntio neu gymell fy hun ac mae angen anogaeth neu atgoffâd am feddyginiaeth neu driniaeth feddygol:

Pa mor aml bob nos?

☐ 1

☐ 2

☐ 3+

Sawl funud bob tro?

☐

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am yr anhawster a gewch neu'r cymorth sydd ei angen arnoch yn ystod y nos?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 43**

☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

☐

43 Sawl noson bob wythnos rydych yn cael anhawster neu fod angen help arnoch â'ch anghenion gofal?

☐

44 **A oes angen rhywun i wylio drosoch fel arfer?**

Er enghraifft, efallai fod gennych broblem iechyd meddwl, anabledd dysgu, anhawster â'ch golwg, eich clyw, neu'ch lleferydd ac mae angen i berson arall fod yn effro i wylio drosoch.

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 46**
- ☐ Oes

Ticiwch y blychau sy'n berthnasol i chi.

Dywedwch wrthym pam mae angen i rywun wylio drosoch.

- ☐ Er mwyn atal niwed i mi fy hun neu i eraill
- ☐ Nid wyf yn ymwybodol o beryglon cyffredin
- ☐ Mae risg y byddaf yn fy niweidio fy hun
- ☐ Gallaf grwydro
- ☐ Er mwyn fy annog i beidio ag ymddwyn yn wrthgymdeithasol neu'n ymosodol
- ☐ Gallaf ddrysu
- ☐ Gallaf glywed lleisiau neu gael syniadau sy'n amharu ar fy ffordd o feddwl

Sawl waith bob nos y mae angen i berson arall fod yn effro i wylio drosoch?

☐

Pa mor hir, ar gyfartaledd, y mae angen i berson arall fod yn effro i wylio drosoch yn y nos?

☐

A oes unrhyw beth arall yr hoffech ei ddweud wrthym am pam mae angen i rywun wylio drosoch?

- ☐ Na **Ewch i gwestiwn 45**
- ☐ Oes

Dywedwch wrthym am hyn.

☐

45 **Sawl nos bob wythnos y mae angen i rywun wylio drosoch?**

☐

Help â'ch anghenion gofal

46 **Dywedwch wrthym am unrhyw beth arall y credwch y dylem ei wybod am yr anhawster rydych yn ei gael neu'r help sydd ei angen arnoch.**

Os oes angen mwy o le arnoch i ddweud wrthym am yr help sydd ei angen arnoch neu'r anawsterau rydych yn ei cael gyda'ch anghenion gofal, gallwch barhau yng **nghwestiwn 63 Gwybodaeth ychwanegol**.

Amser a dreulir mewn ysbyty, cartref gofal, neu rywle tebyg

47 **A ydych yn yr ysbyty, mewn cartref gofal, neu rywle tebyg nawr?**

Er enghraifft, cartref gofal preswyl, cartref nyrsio, hosbis neu rywle tebyg.

☐ Na **Ewch i gwestiwn 48**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym pryd yr aethoch i mewn

Rhowch enw a chyfeiriad llawn y lle rydych yn aros.

Cod post

Os ydych yn yr ysbyty, pam aethoch i mewn?

A yw'r awdurdod lleol, awdurdod iechyd, awdurdod addysg, neu adran o'r llywodraeth yn rhoi unrhyw arian i chi neu i'r lle rydych yn aros tuag at gostau eich arhosiad?

☐ Na **Ewch i gwestiwn 48**

☐ Ydy

Pa awdurdod neu adran o'r llywodraeth sy'n talu?

48 **A ydych wedi gadael yr ysbyty, cartref gofal, neu rywle tebyg yn y chwe wythnos diwethaf?**

☐ Na **Ewch i gwestiwn 49**

☐ Ydw

Dywedwch wrthym pryd yr aethoch i mewn

Dywedwch pryd y daethoch allan

Rhowch enw a chyfeiriad llawn y lle roeddech yn aros.

Cod post

Os ydych wedi bod yn yr ysbyty, pam aethoch i'r ysbyty?

Lwfans Gweini Cyson

49 **Lwfans Gweini Cyson**

Ticiwch y blwch os ydych yn cael neu'n aros i glywed am:

☐ Lwfans Gweini Cyson Pensiwn Rhyfel

☐ Lwfans Gweini Cyson Bydd-dal Anabledd Anafiadau Diwydiannol

Sut rydym yn eich talu

Darllenwch **dudalen 10** y nodiadau cyn i chi lenwi'r dudalen hon.

Rhowch fanylion y cyfrif isod.

Mae'n bwysig iawn rydych yn llenwi pob blwch yn gywir, gan gynnwys rhif rôl neu gyfeirnod cymdeithas adeiladu, os oes gennych un. Os byddwch yn rhoi manylion cyfrif anghywir i ni, efallai bydd eich taliad yn cael ei oedi, neu efallai byddwch yn colli arian.

50 Enw deiliad y cyfrif

Yn union fel yr ymddengys ar y llyfr sieciau neu'r gyfriflen.

51 Enw'r banc neu'r gymdeithas adeiladu

52 Cod didoli

Rhowch y 6 rhif i ni, er enghraifft, 12-34-56.

☐☐ – ☐☐ – ☐☐

53 Rhif y cyfrif

Mae'r rhan fwyaf o rifau cyfrif yn 8 rhif o hyd. Os oes gan eich rhif cyfrif lai na 10 rhif, llenwch y rhifau o'r ochr chwith.

54 Rhif rôl neu gyfeirnod cymdeithas adeiladu

Os ydych yn defnyddio cymdeithas adeiladu, efallai bydd angen i chi ddweud wrthym y rhif rôl neu gyfeirnod. Efallai bydd y rhain yn cynnwys llythrennau a rhifau, a gall fod hyd at 18 nod. Os nad ydych yn sicr a oes gan y cyfrif rif rôl neu gyfeirnod, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu.

Efallai eich bod yn cael budd-daliadau a hawliadau eraill nad ydym yn talu i mewn i gyfrif. Os ydych am i ni eu talu i mewn i'r cyfrif uchod, ticiwch y blwch hwn.

☐

Datganiad gan rywun sy'n eich adnabod

Nodwch nad oes rhaid llenwi'r datganiad hwn.

Os ydych am lenwi'r datganiad hwn, y person gorau i'w wneud yw'r un sydd fwyaf gysylltiedig â'ch triniaeth neu'ch gofal. Gallai fod yn rhywun rydych eisoes wedi sôn amdanynt ar y ffurflen hon.

Os ydych yn llofnodi'r ffurflen hon ar ran y person anabl, dylech ofyn i rywun arall lenwi'r rhan hon.

55 **Pa mor aml rydych yn gweld y person y mae'r ffurflen hon amdanynt?**

56 **Beth yw eu salwch a'u hanableddau a sut effeithir arnynt ganddynt?**

57 **Beth yw eich swydd, eich galwedigaeth, neu'ch perthynas â'r person y mae'r ffurflen hon yn cyfeirio atynt?**

58 **Beth yw'ch enw?**

59 **Beth yw'ch cyfeiriad?**

Cod post

60 **Beth yw'ch rhif ffôn yn ystod y dydd?**

Dyma le gallwn gysylltu a chi neu adael neges.

61 **Eich llofnod**

62 **Dyddiad**

Gwybodaeth ychwanegol

63 **Dywedwch wrthym am unrhyw beth arall y credwch y dylem ei wybod am eich cais.**

Parhewch ar ddarn o bapur ar wahân, os oes angen. Cofiwch ysgrifennu'ch enw a'ch Rhif Yswiriant Gwladol ar frig pob tudalen.

Datganiad

Ni allwn dalu unrhyw fudd-dal nes y byddwch wedi llofnodi'r datganiad, a dychwelyd y ffurflen atom. Dychwelwch y ffurflen wedi ei llofnodi ar unwaith.

Drwy gyflwyno'r cais hwn, rydych yn cytuno bod y wybodaeth a roddwyd gennych yn gyflawn ac yn gywir; tra byddwch yn cael Lwfans Gweini, byddwch yn rhoi gwybod am newidiadau i'ch amgylchiadau ar unwaith trwy ffonio **0800 731 0122**. Os ydych yn rhoi gwybodaeth anghywir neu anghyflawn, neu os na fyddwch yn rhoi gwybod am newidiadau ar unwaith, efallai:

- cewch eich erlyn
- bydd angen talu cosb ariannol
- cewch ostyngiad neu bydd eich Lwfans Gweini yn stopio
- telir gormod o Lwfans Gweini i chi a bydd rhaid talu'r arian yn ôl.

Os byddwn yn talu llai i chi nag y dylem, efallai byddwn yn talu'r arian sy'n ddyledus arnom i chi.

64 **Llofnod**

Dyddiad

Printiwch eich enw yma

A ydych wedi llofnodi a dyddio y caniatâd yng **nghwestiwn 20** ar y ffurflen gais hon?

I gael gwybodaeth am sut rydym yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth a help a chyngor am fudd-daliadau eraill, gwelwch **dudalennau 10** ac **11** y **nodiadau**.

Beth i’w wneud nawr

Sicrhewch eich bod wedi ateb pob cwestiwn sy’n berthnasol i chi neu’r person rydych yn gwneud cais ar eu rhan. Os nad ydych yn ateb yr holl gwestiynau sydd eisiau, gallai gymryd mwy o amser i ni ddelio â’ch cais.

Rhestr wirio

- ☐ Sicrhewch eich bod wedi ticio’r blwch perthnasol a llofnodi’r caniatâd yng **nghwestiwn 20**.
- ☐ Sicrhewch eich bod wedi llofnodi’r datganiad yng **nghwestiwn 64**.
- ☐ Sicrhewch eich bod wedi cynnwys manylion llawn eich meddyg teulu yng **nghwestiwn 19**.
- ☐ Sicrhewch eich bod wedi cynnwys manylion llawn unrhyw un arall rydych wedi eu gweld yng **nghwestiwn 17**.
- ☐ Sicrhewch eich bod wedi cynnwys manylion llawn unrhyw un arall sy’n eich helpu yng **nghwestiwn 18**.
- ☐ Sicrhewch eich bod wedi cwblhau dyddiad dechrau anghenion gofal yng **nghwestiwn 28**.

65 **Rhestrwch yr holl ddogfennau rydych yn eu hanfon â’r ffurflen gais hon.**

Er enghraifft, rhestr bresgripsiwn, tystysgrif nam golwg, adroddiad meddygol, pasbort, neu gynllun gofal.

Anfonwch y ffurflen gais ac unrhyw adroddiadau, os ydynt gennych, yn ôl atom yn yr amlen rydym wedi ei hanfon atoch. Nid oes angen stamp arni. Anfonwch gopïau gan na allwn eu dychwelyd.

Beth fydd yn digwydd nesaf

I gael gwybodaeth am beth fydd yn digwydd nesaf, gwelwch dudalen 12 y nodiadau.

Rhagor o wybodaeth

Trin pobl yn deg

Rydym wedi ymrwymo i Ddeddf Cydraddoldeb 2010 ac i drin pobl yn deg. I ddarganfod mwy am y gyfraith hon, chwiliwch am 'Deddf Cydraddoldeb' ar **www.gov.uk**

Costau galwadau

Mae galwadau i rifau 0800 am ddim o ffonau symudol personol a llinellau daear.

Sut mae Adran Gwaith a Phensiynau yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Pan fyddwn yn casglu gwybodaeth amdanoch efallai y byddwn yn ei defnyddio at unrhyw un o'n dibenion. Mae'r rhain yn cynnwys:

- budd-daliadau a lwfansau nawdd cymdeithasol
- cynhaliaeth plant
- cyflogaeth a hyfforddiant
- ymchwilio ac erlyn troseddau credydau treth
- polisi pensiynau preifat a
- cynllunio ar gyfer ymddeoliad.

Efallai byddwn yn cael gwybodaeth amdanoch gan bartïon eraill at unrhyw un o'n dibenion fel y mae'r gyfraith yn caniatáu i wirio'r wybodaeth byddwch yn ei darparu a gwella ein gwasanaethau. Efallai byddwn yn rhoi gwybodaeth amdanoch i sefydliadau eraill fel y mae'r gyfraith yn caniatáu, er enghraifft i amddiffyn rhag trosedd.

I gael gwybod mwy am ein dibenion, sut rydym yn defnyddio gwybodaeth bersonol at y dibenion hynny, a'ch hawliau gwybodaeth, gan gynnwys sut i ofyn am gopi o'ch gwybodaeth, ewch i
www.gov.uk/dwp/siarter-gwybodaeth-bersonol

Sianeli cyfryngau cymdeithasol swyddogol DWP

www.youtube.com/dwp

www.facebook.com/dwpyngymraeg

www.x.com/dwpyngymraeg

www.instagram.com/dwpgovuk

www.linkedin.com/company/dwp

Fideos Iaith Arwyddion Prydain (BSL) DWP

www.youtube.com/dwpsign